

Esperxem?

En algunes poblacions algun mot específic pren protagonisme i la gent li acaba adjudicant la potestat d'una denominació d'origen. És el cas del verb esperxar a Banyoles. Una veritable DO que els banyolins branden amb orgull patri a l'hora de definir-se. "Aquí esperxem pilotes", et diuen tot cofois. I sí, sovint els nois banyolins que juguen a futbol la penguen dalt d'un arbre. És a dir, l'esperxen. De retruc, si algú es fa la casa en un indret una mica enretirat de la zona urbanitzada pot ser que s'hagi de sentir dir: "viu en una casa esperxada". En Coromines parla d'usos diversos de la perxa (nàutics, militars, arborícoles, etcètera), però tots remetent a un pal llarg com el que cal per despenjar una pilota esperxada. No costa gaire, doncs, associar causa i efecte per explicar-nos l'origen d'aquesta DO verbal banyolina. Però és clar, de futbolistes amb mala punteria n'hi ha a totes les viles. Fa anys, a Ràdio El Vendrell feien un programa que es deia Naltros que vam catxar pilotes, i aquest catxar (que a Ponent té connotacions sexuals), en boques vendrellenques equival a l'esperxar banyolí. Segur que hi ha més maneres de dir que hem penjat una pilota al balcó de la veïna.

Publicat a:

-Cultura Catalunya 02-06-2011 Pàgina 8

Font del document:

http://www.elpunt.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/416726-esperxem.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mescultura&utm_source=rss&utm_medium=mescultura&utm_campaign=rss